

18 Şubat 2010 Perşembe

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Nevzat PAKDİL

KÂTİP ÜYELER: Fatih METİN (Bolu), Yaşar TÜZÜN (Bilecik)

-----0-----

...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

...

BAŞKAN – Sayın Kumcuoğlu, bir doğruyu bulmaya çalışıyoruz. Siz Maliye Bakanlığının, tabii, en yetkili makamında bulundunuz. Biraz sonra da zaten Sayın Akif Hamzaçebi konuşacak. Ben kendisini de biliyorum, o da bu konunun tam merkezinde görev yapan arkadaşlarımızdan birisi, geçmişten beri tanıyorum.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Efendim...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayıştay denetimi ayrı bir hadise, Sayıştaydan uzman olarak denetim yapmak ayrı bir hadise.

BAŞKAN – Anladım.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – TOKİ'nin Sayıştay denetimi yok.

DEVLET BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Ben de onu düzeltmek için söz istedim.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Hayır, ama yok yani...

BAŞKAN – Sayın Şandır, bir de şimdi Sayın Hamzaçebi'yi bir dinleyelim bakalım konunun uzmanı birisi olarak. Tamam efendim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Akif Hamzaçebi, Trabzon Milletvekili.

Sayın Hamzaçebi, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1'inci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına görüşlerimi ifade ederken TOKİ'nin Sayıştay karşısındaki konumunu açıklamıştım. Sayın Bakan sanıyorum o zaman burada yoktu -Sayın Faruk Özak Bakanımız vardı- belki benim açıklamalarımı Sayın Bakan kaçırılmış olabilir, daha doğrusu burada olmadığı için doğal olarak dinlemedi ama biraz önce de Sayıştayla ilgili, Sayıştayın TOKİ'yle ilişkisi konusunda Sayın Bakan bazı açıklamalar yapınca ben tekrar bu konuda bir açıklama yapma ihtiyacı duyuyorum.

2002 sonunda o zamanki Parlatentonun yani Adalet ve Kalkınma Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisinden oluşan Parlatentonun kabul ettiği 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile TOKİ kanun kapsamına alınmıştı. Kanun kapsamına alınmış olması nedeniyle Parlatento denetimine tabi olacaktı yani bu denetim nedir?

TOKİ'nin bütçesi Plan ve Bütçe Komisyonundan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçecek, TOKİ'nin harcamalarının sonuçlarını içeren kesin hesap kanunları Plan ve Bütçe Komisyonundan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçecekti. Parlatentonun bir kere bütçe denetimi olacaktı.

İkinci olarak, Sayıştay TOKİ'nin harcamalarını denetleyecekti. Sayıştay denetimi Anayasa'nın 160'ıncı maddesinde düzenlenmiştir. KİT Komisyonunun yaptığı denetim ise Anayasa'nın 166'ncı maddesinde düzenlenmiştir. İkiş birbirinden tamamen farklıdır. Şu an KİT Komisyonu TOKİ'nin hesaplarını denetliyor ama Sayıştay denetleyemiyor. Sayıştay, harcamaları denetlediği zaman sorumluların hesaplarını kesin hükme bağlar. Sayıştay, bir hesap mahkemesidir.

Şimdi, Hükümetin 2002 sonundaki bu yasa hükmüne rağmen iki yıl sonra yaptığı bir yasa değişikliğiyle TOKİ'yi Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında çıkarmasının nedeni, onu bütçe denetiminin dışına çıkarmak ve Sayıştay denetiminin dışına çıkarmaktır.

Şimdi, bu denetim budur. Şu an TOKİ bu nedenle Sayıştay denetimine tabi değildir. TOKİ eğer Sayıştay denetimine tabi olsaydı benim ifade ettiğim o adrese teslim ihaleyi Sayıştay denetleyecekti, o ihale teşebbüsünü. Hâlâ TOKİ belki niyetli o adrese teslim ihaleyi yapmakta ama onlar raporlara konu olacaktı. Bugün, KİT Komisyonunun TOKİ hakkında düzenlediği rapor var, dünya kadar usulsüzlük var. Sonuç nedir? Sonuç yok. KİT Komisyonu o raporları görüşüyor mu görüşmüyor mu, görüşse bile ibra ediyor. Hükümetin kontrolünde bir KİT Komisyonunun yapacağı hiçbir şey yoktur.

FAHRETTİN POYRAZ (Bilecik) – CHP'li arkadaşlar var, üyeler var, olur mu canım!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Ama Sayıştay, Parlamento adına denetim yapan özerk bir kurumdur, Parlamento adına denetim yapar.

Şimdi, haftaya bir Sayıştay yasa teklifini de görüşeceğiz. Parlamento adına denetim yapan bu özerk yapıyı da Hükümet bir şekilde kontrolüne almak istiyor. Onun teşebbüsünü de önümüzdeki hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşeceğiz.

Şimdi, bu madde neyi getiriyor? Bu madde, TOKİ'nin arazilerini emlak vergisinden muaf tutuyor. Sayın Bakanın açıklamalarını dinledim. Tabii ki Sayın Bakan, bir başka Sayın Bakanın yerine oturdu, kendisine ilgili bürokratların verdiği bilgiyi bize aktardı. Şimdi, ilgili bürokratların verdiği bilgiler yanıltıcı, değerli arkadaşlar. 1'inci maddede konuşurken o zaman oturan Sayın Faruk Özak Bakanımızın bir açıklaması olmuştu. Ben cevap vermedim Sayın Faruk Özak Bakanımıza. Dedi ki Sayın Faruk Özak tümü üzerindeki eleştirileri cevaplarken "Efendim, Yüksek Denetleme Kurulunun raporları var. Hangi konuda? Bu tasarının 3'üncü ve 4'üncü maddeleriyle yapılan düzenleme konusunda." 3'üncü ve 4'üncü maddeler biraz sonra görüşülecek. O maddeler, hâlen mahkemelerde devam eden bir davaya müdahale ederek TOKİ'yi davalı konumdan çıkarıyor. Bu, hukuk devletine aykırı. O maddelerde bunu görüşeceğiz. TOKİ davalı konumdan çıkıyor. Sayın Faruk Özak Bakanımız dedi ki "Bunlarla ilgili Yüksek Denetleme Kurulu raporu var." Ben kendisine not gönderdim. "Sayın Bakanım, bu açıklamayı siz ilgili bürokratin yani TOKİ Başkanının size verdiği not üzerine yapıyorsunuz. Aynı açıklamayı Plan ve Bütçe Komisyonunda da yaptınız. Ben, o zaman da sordum: "Bu Yüksek Denetleme Kurulu raporu nerede? Bana onu gönderir misiniz, bekliyorum." Sayın Bakan

daha sonra dedi ki: “Ya o rapor yok.” Yok... Ama TOKİ Başkanı, Sayın Faruk Özak’a, Bakana burada yanlış bilgiyi Parlamentaoya verdirtmekten kaçınmıyor. Üstelik bunu Plan ve Bütçe Komisyonunda ben uyarışım.

Şimdi, bu maddeye dönersek Sayın Bakan diyor ki: “Birçok kurum emlak vergisinden muaf.” Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; o kurumların hepsi kamu hizmeti sunan merkezî yönetim kapsamındaki kurumlar; üniversiteler, diğer özel bütçeli idareler. Bunların emlak vergisi tabii ki olmayacaktır, bunlar emlak vergisinden tabii ki muaf olacaktır. Siz, emlak vergisinin muafiyetler maddesine bakın, son derece sınırlı muafiyetler vardır. TOKİ emlak vergisinden muaf olmamalı, neden olmamalı? TOKİ piyasada konut üretiyor. Evet, bir kamu kurumu. Kamu kurumu, TOKİ diyor ki: “Efendim, ben muaf olursam buradan 1,2 milyon TL bir tasarrufum olacak. Bununla şu kadar daha sosyal konut üreteceğim.” Şimdi, bu mantığın sonu yoktur. O zaman TOKİ çalışanlarının ücretlerini de emlak vergisinden muaf tutalım, daha çok kaynak elde etsin, daha çok konut yapsın. Bu, Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırı.

Şimdi düzenleme... Düzenleme doğru değil, TOKİ maalesef çok sayıda -çok sayıda konut üretmesine maalesef demiyorum, yanlış bir izlenim vermeyeyim- konut üretiyor, doğru. Biz arzu ediyoruz ki bu çok sayıda konutu kaliteli üretsın ve ihaleleri herhangi bir şaibeye konu olmasın, şaibeden uzak olsun ama böyle bir yapı yok TOKİ’de. TOKİ’nin yayınladığı kitap ihalelerde hiçbir şey olmadığı sonucunu göstermiyor, öyle bir durum söz konusu değil. Biraz önce 1’inci maddede verdiğim adrese teslim ihale teşebbüsüne TOKİ’nin yapabileceği hiçbir açıklama yoktur.

Bakın, TOKİ plan yetkisini de olağanüstü kötü kullanıyor. Örnek veriyorum: İstanbul Ataşehir. Ataşehir 90’lı yıllarda Uluslararası Habitat Ödülünü alan bir konut yerleşiminin olduğu bir beldeydi. 90’lı yıllarda böylesine modern bir yerleşimin konu olduğu bir yerdi. TOKİ’yle ne oldu? Daha doğrusu AKP iktidarı dönemindeki TOKİ’yle ne oldu Ataşehir yerleşimi? Bugün o sitelerden ana yola ulaşmak için trafik yoğunluğunun yaşandığı bir yer oldu, birincisi bu. İki: Yoğunluk olağanüstü artırıldı. Bunlar bir başarı olarak sunuluyor. Yoğunluk olağanüstü artırıldı, başka müteahhitlerin yapacağı inşaatlarda yoğunluğu artırma şansları yok ama TOKİ sınırsız bir şekilde artırabiliyor.

Âdeta müteahhide ve projeye göre yasalar değiştirildi. 2008 yılında TEM yolunu, yani Anadolu Otoyolu’nun kuzeyinde bir plan değişikliği yapmak suretiyle TOKİ orayı merkezî iş alanına dönüştür. Yine aynı yıl TEM yolunun güneyindeki yerleşim alanını yine merkezî iş alanına, bir müteahhidin projesine yönelik olarak değiştirerek orada yoğunluğu artırdı. Peki, yeşil alanlar nerede? Bugün “Yeşil alanlar da yaratıyoruz.” diyen TOKİ burada yeşil alan yaratmış mıdır? Planlara baktığımızda yeşil alanlar otoyolların çekme mesafelerindedir, yüksek gerilim hatlarının altındadır, İSKİ, isale hatlarının, kanalizasyon hatlarının üstündedir veya refüjlerin ortasındaki o bölgededir. Yani fiilen vatandaşın kullanmasının mümkün olmayacağı alanlar planlarda yeşil alan olarak gösterilmiştir. Şimdi, TOKİ bununla övünüyor. Yeşil alanlar kâğıt üzerindedir maalesef böyle bir inşaat anlayışıyla TOKİ, Türkiye’nin kentleşmesine katılmak istiyor. Bugün Türkiye’de TOKİ sayesinde kentler özelliğini kaybetmiştir. Her yerde aynı blok mimariyi görürsünüz.

Ya kardeşim, değerli arkadaşlar -yani projeyi yapanlar için söylüyorum- Karadeniz’de bu inşaat teknolojisi, yalıtımı farklı olmalı, Orta Anadolu’da farklı olmalı, Akdeniz Bölgesi’nde farklı olmalı, İstanbul’da farklı olmalı ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ...bakıyorsunuz TOKİ sayesinde tek tip bir blok inşaatımız oldu. Ankara'nın Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi de öyledir, bugün övünüyor. Evet, gecekondun olmaması tabii ki iyi bir şey ama başkent Ankara'ya çok daha güzel bir projeyi yaratamaz mıydık? Neden bütün projeler hep birbirinin tekrarı olmak zorundadır?

Değerli arkadaşlar, durum budur.

TOKİ, ayrıca kamunun inşaat birimine dönüşmüştür. Bütün kamu kurumları, bakanlıklar inşaatlarını TOKİ'ye yaptırıyor. Şimdi, TOKİ, dar ve orta gelirliye konut üretecek bir kurumdu, bunun için kurulmuştu. Kamunun inşaatlarını yapmayla ne işi var? Hastane yapıyor, stadyum yapıyor, efendim, yol yapıyor, hizmet binaları yapıyor. TOKİ, dönsün, dönsün de konut yapsın, şu yurt dışı çıkış harcını amacına uygun kullansın, o harçtaki kaçakları önlesin ve memleket konut açısından ciddi adımlar görsün ama bu yaklaşımı maalesef göremiyoruz, görme şansımız da yok çünkü TOKİ, kötü ellerdedir, kötü yönetilmektedir.

Sözlerimi burada bitirirken hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.